

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 14, 2015

Nummer 14, 2015

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

- [Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:1954](#) 17-03-2015
- [Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:1935](#) 17-03-2015
- [Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:2069](#) 17-03-2015
- [Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:1841](#) 12-03-2015
- [Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:1721](#) 10-03-2015
- [Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2014:4593](#) 04-11-2014

Rechtbank

- [Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2015:2064](#) 25-03-2015
- [Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2015:3362](#) 25-03-2015
- [Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2015:3122](#) 06-02-2015

Uitspraken zonder ECLI

- [Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 24-03-2015

Zaieț/Roemenië

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

De rechtbank stelt vast dat het gezag van de vader van rechtswege geschorst is, omdat de vader in de feitelijke onmogelijkheid verkeert het gezag samen met de moeder uit te oefenen. De rechtbank verklaart voor recht dat de moeder het gezag alleen uitoefent. De schorsing van rechtswege brengt niet zonder meer mee dat het in het belang van de minderjarige is dat de moeder het eenhoofdig gezag verkrijgt. De stellingen daartoe van de moeder zijn niet nader gemotiveerd. Omdat er geen klem- of verloren-situatie voor het kind is, of het anderszins nodig is het gezamenlijk gezag te wijzigen, wijst de rechtbank het verzoek van de moeder af.

De minderjarige is geboren uit het inmiddels ontbonden huwelijk van partijen. De moeder verzoekt de rechtbank thans het gezamenlijk ouderlijk gezag te beëindigen en haar alleen te belasten met het gezag over de minderjarige. Daartoe stelt zij dat de vader nooit invulling heeft gegeven aan het ouderlijk gezag. Daarnaast is de verblijfplaats van de vader onbekend, aangezien de vader een zwervend bestaan leidt. Daar komt bij dat de vader de minderjarige zou hebben mishandeld.

De rechtbank overweegt als volgt. Wanneer een van de met gezamenlijk gezag belaste ouders op een van de in artikel 1:246 BW genoemde gronden onbevoegd is tot de uitoefening van het gezamenlijk gezag, dan oefent de andere ouder het ouderlijk gezag over de minderjarige alleen uit (artikel 1:253q BW). Indien een van de ouders in de (tijdelijke) onmogelijkheid verkeert om het gezag uit te oefenen, of wanneer het bestaan of de verblijfplaats van die ouder onbekend is, dan is artikel 1:253q BW van overeenkomstige toepassing (artikel 1:253r BW). Indien een dergelijke omstandigheid zich voordoet is het gezag van die ouder van rechtswege geschorst.

Omdat de verblijfplaats van de vader onbekend is, kan geconcludeerd worden dat de vader in de feitelijke onmogelijkheid verkeert om het gezag samen met de moeder uit te oefenen. Het gezag van de vader is gedurende zijn afwezigheid van rechtswege geschorst. Het vorenstaande heeft tot gevolg dat de moeder zelfstandig gezagsbeslissingen kan nemen ten behoeve van de

minderjarige.

Ten aanzien van het verzoek tot verkrijging van het eenhoofdig ouderlijk gezag, overweegt de rechtbank dat een schorsing van het gezag van rechtswege, niet zonder meer met zich brengt dat het belang van de minderjarige ook is gediend met de verkrijging van het eenhoofdig ouderlijk gezag door de moeder. De stelling dat de vader de minderjarige heeft mishandeld, heeft de moeder niet nader onderbouwd. De rechtbank kan de juistheid van die stelling daarom niet zonder meer aannemen. Naar het oordeel van de rechtbank kan op grond van de door de moeder geschetste feiten en omstandigheden niet worden geconcludeerd dat de minderjarige klem of verloren zal raken tussen de ouders, dan wel dat wijziging van het gezamenlijk gezag anderszins noodzakelijk is. De rechtbank wijst het verzoek van de moeder tot verkrijging van het eenhoofdig ouderlijk gezag daarom af.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 25-03-2015

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2015:3362

Zaaknummer: C-09-477414 - FA RK 14-8994

Wetsartikelen: 1:253q BW, 1:253r BW en 1:246 BW

RECHTSPRAAK

Hof benoemt bijzondere curator in een vechtscheiding. Hof constateert dat het overleg over de minderjarige op ouder niveau verder is verslechterd en dat de kern van het geschil is gelegen in een conflict tussen partijen als ex-partners. De strijd tussen de ouders loopt al sinds 2007 en duurt nog immer voort. In dit licht is het hof van oordeel dat allereerst navraag moet worden gedaan bij de 9-jarige minderjarige naar haar wensen en ideeën. Het hof benoemt een bijzondere curator als neutrale belangenbehartiger van de minderjarige, die onderzoekt of een uitgebreidere zorgregeling in het belang is van de minderjarige.

Het onderhavige geschil ziet op een door de rechtbank vastgestelde, op verzoek van de vader, uitgebreide zorgregeling ten behoeve van de vader en de minderjarige. De moeder is het met die beslissing niet eens en komt daarvan in hoger beroep.

Het hof constateert dat partijen sinds 2007 zijn verwickeld in een hevige ex-partnerstrijd. Sindsdien is aan de ouders herhaaldelijk geadviseerd om een hulpverleningstraject aan te gaan, teneinde hun onderlinge communicatie op ouder niveau te verbeteren. De vader heeft verzocht om ter zitting een filmfragment te mogen tonen, waarin de minderjarige verklaart dat zij graag langer bij haar vader wenst te verblijven. Het hof overweegt in dat kader dat kinderen vanuit hun loyaliteit naar beide ouders uiteenlopende uitspraken kunnen doen. Gelet op het loyaliteitsconflict, waarin de 9-jarige minderjarige verkeert, acht het hof het niet wenselijk dat dit filmfragment ter zitting getoond wordt. Bovendien verzet de leeftijd van de minderjarige zich tegen het ter zitting horen van de minderjarige. Gelet op de toegenomen ex-partnerstrijd tussen de ouders en de daardoor ontstane loyaliteitsproblematiek bij de minderjarige, benoemt het hof ambtshalve een bijzondere curator, die als neutrale belangenbehartiger van de minderjarige zal onderzoeken of een uitbreiding van de zorgregeling in het belang van de minderjarige is.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 17-03-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:2069

Zaaknummer: 200.157.219/01

Wetsartikelen: 1:253a BW

RECHTSPRAAK

Aanvullende behoefte van de vrouw aan alimentatie. Geen limitering alimentatie tot vier jaar. Partijen zijn 25 jaar gehuwd geweest. De vrouw heeft in ieder geval de laatste acht jaren van het huwelijk – kennelijk met goedvinden van beide partijen – parttime gewerkt. Aan de vrouw kan niet worden tegengeworpen dat zij kort na de scheiding na zo'n lange periode van parttime werken nog niet in staat is volledig in eigen levensonderhoud te voorzien. De man heeft onvoldoende gemotiveerd waarom de alimentatieverplichting na vier jaar in plaats van de wettelijke duur van twaalf jaren definitief zou moeten eindigen.

Partijen zijn in 1991 met elkaar gehuwd. Bij de bestreden beschikking d.d. 22 juli 2014 is de echtscheiding tussen partijen uitgesproken en is bepaald dat de man vanaf de dag van de inschrijving van de echtscheidingsbeschikking € 268 per maand aan partneralimentatie aan de vrouw dient te betalen en na verkoop van de echtelijke woning € 704,71 per maand. De man is in hoger beroep gekomen van de beslissing inzake de partneralimentatie. De man is van mening dat de vrouw geen behoefte heeft aan een bijdrage van zijn zijde. Tevens voert hij een grief aan tegen de vastgestelde draagkracht. Het hof overweegt dat de vrouw voorafgaand aan de echtscheiding een langdurige periode parttime heeft gewerkt. Dit wordt ook door de man erkend. Naar het oordeel van het hof kan, gelet op de korte periode die sinds de echtscheiding is verlopen en gelet op de omstandigheid dat de vrouw lange tijd voorafgaand aan de echtscheiding steeds parttime heeft gewerkt, niet aan de vrouw worden tegengeworpen dat zij op dit moment nog niet in staat is volledig in haar eigen levensonderhoud te voorzien. Het hof wijst de vrouw er wel op dat zij niet kan volstaan met haar baan als oproepkracht maar dat zij dient te solliciteren naar een baan waarmee zij in haar eigen levensonderhoud kan voorzien. Dat de gemeente de vrouw in het kader van een aanvullende bijstandsuitkering geen sollicitatieplicht heeft opgelegd maakt dit niet anders. Met betrekking tot het verzoek van de man de duur van de alimentatieplicht te limiteren overweegt het hof geen aanleiding te zien om van de gebruikelijke termijn van twaalf jaren af te wijken. Een rechterlijke limitering heeft een definitief karakter in die zin dat het de aanspraken van de vrouw definitief doet

eindigen na afloop van de gestelde termijn, behoudens het in artikel 1:401 lid 2 BW omschreven uitzonderlijke geval. Om die reden worden er hoge eisen gesteld aan de motivering van zo'n (verzoek tot) limitering. Het hof is met de rechtbank van oordeel dat het, gelet op het feit dat partijen bijna 25 jaar gehuwd zijn geweest en dat de vrouw – kennelijk met goedvinden van beide partijen – in ieder geval gedurende de laatste acht jaren van het huwelijk niet door inkomsten uit arbeid volledig in haar levensonderhoud kon voorzien, niet van de vrouw gevergd kan worden dat zij binnen vier jaar na de echtscheiding in staat moet worden geacht volledig in de kosten van haar levensonderhoud te voorzien. De man heeft naar het oordeel van het hof onvoldoende onderbouwd waarom na vier jaren definitief een einde moet worden gemaakt aan het recht van de vrouw op een bijdrage in de kosten van haar levensonderhoud. Het hof is het met de vrouw eens dat niet vooruit kan worden gelopen op mogelijke toekomstige wetgeving. Anders dan in ECLI:NL:GHARL:2013:BZ6862, op welke uitspraak de vrouw een beroep heeft gedaan, zijn er, anders dan in voormelde uitspraak, naar het oordeel van het hof geen concrete aanwijzingen op grond waarvan reeds thans geconcludeerd zou kunnen worden dat de vrouw over vier jaren in staat moet worden geacht volledig in haar eigen levensonderhoud te voorzien. Voor zover de man grieft tegen de hoogte van zijn draagkracht oordeelt het hof geen aanleiding te zien om de door de rechtbank vastgestelde draagkracht van de man op een lager bedrag te bepalen. Het hof bekrachtigt de bestreden beschikking.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 12-03-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:1841

Zaaknummer: 200.157.773/01

Wetsartikelen: 1:402 lid 2 BW

RECHTSPRAAK

In het kader van de echtscheiding had het hof de vrouw een verdien capaciteit toegedicht van € 2.000 netto per maand en de alimentatie gelimiteerd op drie jaar. De vrouw verzoekt om verlenging wegens wijziging van omstandigheden: beëindiging is zo ingrijpend dat deze naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet van haar kan worden geveegd. Zij vraagt verlenging met negen jaar totdat de wettelijke termijn is gepasseerd. De rechtbank stelt vast dat de vrouw er ondanks inspanningen niet in is geslaagd de haar toegedichte verdien capaciteit te verzilveren. In dat licht en gelet op het langdurige huwelijk met traditionele rolverdeling verlengt de rechtbank de termijn van alimentatie met drie jaar en bepaalt dat verdere verlenging mogelijk is.

Partijen zijn met elkaar gehuwd geweest. Bij beschikking van het gerechtshof d.d. 30 november 2011 werd bepaald dat de man € 3.200 per maand aan de vrouw dient te voldoen in haar levensonderhoud, welke onderhoudsverplichting eindigt op 25 augustus 2014. Het hof heeft aanleiding gezien om in dit geval een termijn te verbinden aan de duur van de onderhoudsverplichting omdat de vrouw in staat was gebleken na twaalf jaar onderbreking van haar deelname aan het arbeidsproces een goede baan te vinden die aansloot bij haar werkervaring en opleiding. Het hof heeft de vrouw een verdien capaciteit toegedicht van € 2.000 per maand netto, een bedrag vergelijkbaar met het inkomen dat zij met die baan verdiende. Het hof achtte deze verdien capaciteit, gelet op de omstandigheden reëel. De vrouw zou, indien zij deze zou realiseren, geen behoefte hebben aan partneralimentatie. Omdat de vrouw op dat moment nog geen dienstbetrekking had kunnen vinden en haar daarvoor enige tijd moest worden gegund, heeft het hof aanleiding gezien de partneralimentatie te limiteren als bedoeld in artikel 1:157 lid 3 BW. Vanaf 25 augustus 2014 werd verwacht dat de vrouw in haar eigen levensonderhoud zou kunnen voorzien.

De vrouw beroept zich in de onderhavige rechtbankprocedure op artikel 1:401 lid 2 BW, op

grond waarvan de vastgestelde termijn op verzoek van een van de gewezen echtgenoten kan worden gewijzigd in geval van zo een ingrijpende wijziging van omstandigheden dat ongewijzigde handhaving van de termijn naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet van de verzoeker kan worden gevergd.

De rechtbank overweegt dat het hof ervoor heeft gekozen het recht van de vrouw op alimentatie na drie jaar definitief te beëindigen en er niet voor heeft gekozen de alimentatie na drie jaar op nihil te stellen. Dit betekent dat ter zake de vraag of op grond van gewijzigde omstandigheden nog verlenging mogelijk is, in beginsel de zware toets van artikel 1:401 lid 2 BW dient te worden toegepast. Het hof is ervan uitgegaan dat de vrouw binnen een termijn van drie jaren een baan zou vinden waarmee zij een inkomen van € 2.000 netto per maand zou kunnen genereren. Het hof heeft geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat de vrouw, ondanks gerichte inspanningen, daar niet in zou slagen. De rechtbank overweegt dat vaststaat dat de vrouw er niet in is geslaagd zodanig inkomen te verwerven.

De rechtbank overweegt dat het hof de situatie waarin de vrouw, ondanks haar gerichte inspanningen, er niet in zou slagen € 2.000 te gaan verdienen, niet in de beslissing heeft verdisconteerd. Dit betreft de door het hof niet-voorzien omstandigheid dat de vrouw in inkomen van € 2.000 netto naar nihil is teruggevallen. De omstandigheden ten opzichte van de situatie waarvan het hof is uitgegaan is dus ingrijpend gewijzigd. Naar het oordeel van de rechtbank kan de vrouw derhalve een beroep doen op artikel 1:402 lid 2 BW. Op grond van de verklaringen en overgelegde stukken komt de rechtbank voorts tot het oordeel dat de vrouw zich voldoende heeft ingespannen om een baan te vinden. De rechtbank weegt in zijn oordeel voorts nog mee dat partijen een langdurig huwelijk hebben gehad met een overwegend traditionele rolverdeling en tevens dat partijen samen nog twee woningen in gemeenschappelijk eigendom hebben waarmee vaststaat dat partijen zelf hun lotsverbondenheid nog niet geheel hebben verbroken. De rechtbank concludeert dat in dit specifieke geval sprake is van een zodanige wijziging van omstandigheden dat een ongewijzigde handhaving van de termijn naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet van de vrouw kan worden gevergd. De rechtbank acht het redelijk dat de vrouw alsnog een termijn van drie jaar wordt gegund om een baan te vinden en verlengt de termijn van alimentatie tot 1 september 2017 en bepaalt daarbij dat deze termijn voor verlenging vatbaar is.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 06-02-2015

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2015:3122

Zaaknummer: c/09/470037

Wetsartikelen: 1:157 lid 3 BW en 1:402 lid 2 BW

RECHTSPRAAK

Curator in faillissement van man wil vernietiging van de verwerping van de nalatenschap van de moeder van de man, omdat deze verwerping paulianeus is geweest. De nalatenschap was positief. Door de verwerping zijn de kinderen van de man gerechtigd geworden tot het positieve saldo van deze nalatenschap en komen deze gelden niet ten goede aan de schuldeisers van de man. Hof oordeelt dat de wetgever uitdrukkelijk de pauliana heeft uitgesloten als het gaat om de verwerping van een nalatenschap. Omdat de openbare orde in het geding is, oordeelt het hof ambtshalve dat de vernietiging door de curator van de verwerping op grond van artikel 42 jo. 47 Fw niet mogelijk is.

Appellanten hebben de curator gedagvaard en gevorderd een verklaring voor recht dat het beroep van de curator op de faillissementspauliana ex artikel 42 lid 1 Fw ongegrond is, alsmede een verklaring voor recht dat de curator aansprakelijk is voor de kosten van de notaris. De curator heeft de vordering bestreden.

De rechtbank heeft de vorderingen afgewezen. Het hof oordeelt als volgt.

Nu de wetgever uitdrukkelijk de pauliana heeft uitgesloten als het gaat om de verwerping van een nalatenschap (artikel 4:190 BW) en dit is gedaan uit het oogpunt van andere belangen dan die van partijen alleen, namelijk op grond van de rechtszekerheid, is de openbare orde in het geding en komt het hof hier ambtshalve tot het (voorlopig) oordeel dat de vernietiging door de curator van de verwerping van de nalatenschap(pen) door de man op grond van artikel 42 Fw (subsidiair artikel 47 Fw) niet mogelijk is. Naar het voorlopig oordeel van het hof brengt dit mee dat de vordering van appellanten om voor recht te verklaren dat de pauliana ongegrond is en die tot vrijgave van het depot strekken voor toewijzing gereed liggen. Dit oordeel blijft binnen de grenzen van de rechtsstrijd, omdat de grieven ertoe strekken de vorderingen van appellanten alsnog toe te wijzen. Nu partijen zich echter omtrent het voorgaande nog niet hebben uitgelaten, verwijst het hof de zaak naar de rol voor het nemen van een akte aan de

zijde van appellanten ter uitlating.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 17-03-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:1935

Zaaknummer: 200.140.550-01

Rechters: L. Janse, I. Tubben en R.A. van der Pol

Wetsartikelen: 4:205 BW, 4:219 BW, 42 Fw en 47 Fw

RECHTSPRAAK

Doorhaling inschrijving echtscheidingsbeschikking in de registers van de burgerlijke stand. Echtscheiding uitgesproken bij tussenbeschikking van 25 juli 2012. Ingeschreven in de registers op verzoek van de vrouw op 2 november 2012. Man is in hoger beroep gekomen van de echtscheiding, zoals blijkt uit de beschikking van het hof van 24 september 2013. Op 2 november 2012 was er daarom geen onherroepelijke beslissing tot echtscheiding. Andersluidende verklaring van griffie noch verzoek advocaat van de man om een akte van berusting maken dat oordeel anders. Ook subsidiair verzoek van de vrouw tot inschrijving drie maanden na 24 september 2013 wordt afgewezen. Door rechtbank gelaste doorhaling blijft in stand.

Ter onderbouwing van het primaire verzoek om als datum van inschrijving van de echtscheidingsbeschikking 2 november 2012 te handhaven, stelt de vrouw dat het hoger beroep van de man niet was gericht tegen de echtscheiding, maar slechts tegen de door de rechtbank bepaalde uitkering tot levensonderhoud van de vrouw. De griffier van de rechtbank heeft derhalve terecht een griffiersverklaring afgegeven en de ambtenaar heeft de echtscheidingsbeschikking vervolgens op 2 november 2012 terecht ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Dat de man het eens was met de echtscheiding blijkt uit het gegeven dat hij zich in eerste aanleg had gerefereerd aan het verzoek tot echtscheiding van de vrouw.

Het hof verwerpt het primaire standpunt van de vrouw. Het hof is van oordeel dat de inschrijving van de echtscheiding en de (eerste) latere vermelding op de huwelijksakte op 2 november 2012 ten onrechte is geschied. De andersluidende griffiersverklaring, noch het door de advocaat van de man bij brief van 9 augustus 2012 gedane verzoek om een akte van berusting van de vrouw, maken dat oordeel anders. De griffiersverklaring was immers abusievelijk afgegeven en bij gebrek aan een (tijdige) reactie van de vrouw op voormelde brief stond het de man vrij om zijn hoger beroep van 19 oktober 2012 mede te richten tegen de

echtscheidingsbeslissing. Het financiële belang dat de vrouw heeft bij inschrijving per 2 november 2012 brengt het hof evenmin tot een andersluidende beslissing. Het hof wijst het primaire verzoek van de vrouw af.

Ter onderbouwing van het subsidiaire verzoek van de vrouw om de echtscheidingsbeschikking per 25 december 2013 te doen inschrijven in de registers van de burgerlijke stand, voert de vrouw aan dat in ieder geval op die datum de echtscheidingsbeslissing onherroepelijk is geworden, nu de man geen cassatie heeft ingesteld tegen de beschikking van dit hof van 24 september 2013.

Het hof is van oordeel dat door de ambtenaar eerst tot inschrijving van de echtscheidingsbeschikking in de registers van de burgerlijke stand kan worden overgegaan, indien hem ondubbelzinnig is gebleken dat de echtscheidingsbeslissing onherroepelijk is geworden. Van die situatie was in het onderhavige geval voor de ambtenaar eerst sprake op 4 april 2014, met de brief van die datum van de Hoge Raad aan de dienst basisinformatie van de burgerlijke stand. Dat de echtscheidingsbeslissing feitelijk reeds onherroepelijk was geworden op 25 december 2013, aangezien door de man geen cassatie was ingesteld tegen de beslissing van het hof inzake de echtscheiding, is voor de beoordeling van het onderhavige geschil niet maatgevend en doet dus aan het voorgaande niet af.

Het hof merkt nog op dat de vrouw aan de ambtenaar reeds op een eerder moment duidelijkheid had kunnen verschaffen door al op of omstreeks 25 december 2013, zijnde het einde van de cassatietermijn, een non-cassatieverklaring inzake de echtscheiding bij de Hoge Raad op te vragen en deze aan de ambtenaar over te leggen. Gesteld noch gebleken is dat dit voor de vrouw niet mogelijk is geweest. Het hof wijst het subsidiaire verzoek van de vrouw eveneens af. Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 04-11-2014

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2014:4593

Zaaknummer:

RECHTSPRAAK

Verzoek gesloten jeugdhulp met instemming gezaghebbende ouders zonder aanwezigheid van een kindbeschermingsmaatregel of een verzoek daartoe (artikel 6.1.8 lid 1 Jeugdwet). Een dergelijk verzoek moet door het college van burgemeester en wethouders worden ingediend en kan niet zelfstandig door een gecertificeerde instelling (gi) worden gedaan. Of een gi, gelet op de aard van de bevoegdheid daartoe gemachtigd kan worden, blijft in het midden, nu het college het verzoek later heeft bekrachtigd. Een verzoekschrift is niet tevens een verleningsbeslissing, maar aan het ontbreken daarvan gaat de rechtbank voorbij.

Ter beoordeling van de rechtbank ligt voor het verzoek tot verlening van een machtiging gesloten jeugdhulp voor de duur van drie maanden. Nu de minderjarige geen kindbeschermingsmaatregel opgelegd heeft gekregen en ten aanzien van hem ook niet om een kindbeschermingsmaatregel is verzocht, dient op grond van artikel 6.1.8 lid 1 Jeugdwet (Jw) het verzoek daartoe door het college van burgemeester en wethouders te worden gedaan. Een dergelijk verzoek kan dus niet zelfstandig door de gecertificeerde instelling (gi) of door een andere (rechts)persoon worden gedaan. Wil de gi een verzoek tot afgifte van een (spoed)machtiging tot plaatsing gesloten jeugdhulp doen, dan zal in ieder geval moeten blijken dat het college aan de gi de bevoegdheid heeft verleend om dat verzoek namens het college te doen. Dat zal bij volmacht dienen te gebeuren, nu enkel het nemen van besluiten kan worden gemandateerd. Het indienen van een verzoekschrift bij de rechtbank valt daar niet onder. Op grond van de schakelbepaling neergelegd in artikel 10:12 Algemene wet bestuursrecht kan echter geen volmacht worden verleend als de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet.

De vraag echter of de gi door het college gemachtigd was om het verzoek te doen, en zo ja, of de aard van de bevoegdheid zich verzet tegen het verlenen van een volmacht om namens het college een dergelijk verzoek te doen, laat de rechtbank onbeantwoord, nu het college het verzoek van de gi heeft bekrachtigd. Het college heeft ook het verzoek dat door de

Teammanager Jeugd en Onderwijs namens het college is gedaan, bekrachtigd. Derhalve kan ook de vraag of de aard van de bevoegdheid zich verzet tegen een volmachtverlening aan de Teammanager Jeugd en Onderwijs van de gemeente, onbeantwoord blijven.

Op grond van artikel 6.1.2 lid 5 Jw kan een machtiging slechts worden verleend indien het college een verleningsbeslissing heeft genomen. Volgens de memorie van toelichting bij de Jw dient aan de basis van een machtiging een afzonderlijke verleningsbeslissing van het college te liggen dat strekt tot gesloten jeugdhulp. Hierbij zal het college gemotiveerd moeten aangeven dat de jeugdige ernstige opgroei- of opvoedingsproblemen heeft die noodzaken tot gesloten jeugdhulp en verder dat aan de andere criteria voor het verlenen van een machtiging is voldaan (*Kamerstukken II* 2012/13, 33684, 3, p. 193). Anders dan het college merkt de rechtbank het verzoekschrift dan ook niet aan als tevens een verleningsbeslissing. In het verzoekschrift is niet vastgesteld om welke voorziening het gaat, voor welke termijn die voorziening is verleend en wie de voorziening gaat uitvoeren. Bovendien is het verzoekschrift niet gericht aan de belanghebbenden bij het besluit, maar aan de rechtbank.

Aan het geconstateerde verzuim verbindt de rechtbank evenwel geen gevolgen, nu het college een verleningsbesluit heeft willen nemen en de ouders en de advocaat van de minderjarige met de gesloten plaatsing hebben ingestemd. Bovendien is het belang van de minderjarige met een spoedige beslissing op het verzoek gediend. De rechtbank verleent een machtiging tot gesloten jeugdhulp, nu de minderjarige deze vorm van hulp nodig heeft.

Noot: Rechtbank Gelderland heeft bij beschikking van 16 februari 2015 (ECLI:NL:RBGEL:2015:1016) mandaatverlening in strijd geacht met de aard van de bevoegdheid zoals opgenomen in artikel 6.1.8. Jw en in strijd met artikel 3.2 lid 2 Jw, omdat een gi geen jeugdhulp mag bieden.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 25-03-2015

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2015:2064

Zaaknummer: 470946

RECHTSPRAAK

Huwelijksvermogensrecht en IPR. Vallen de door de vrouw van haar vader geërfde in Macedonië gelegen onroerende zaken in de huwelijksgemeenschap, waarop Macedonisch recht van toepassing was, maar vanaf het moment dat de vrouw zich bij de man in Nederland voegde, Nederlands recht (wagonstelsel)? Man en vrouw zijn in 2007 gehuwd in Skopje. Beiden hadden de Macedonische nationaliteit. De vrouw bleef na de huwelijkssluiting in Macedonië wonen, de man ging terug naar Nederland waar hij zijn gewone verblijfplaats had. Macedonisch recht van toepassing. Vanwege de verhuizing van de vrouw naar Nederland in 2008 is vanaf dat moment Nederlands recht van toepassing. In 2010 overlijdt de vader van de vrouw. Hij heeft geen uitsluitingsclausule gemaakt. Dat laat onverlet dat het in de gegeven omstandigheden naar het oordeel van het hof onaanvaardbaar is dat de onroerende zaken in de gemeenschap vallen.

In geschil is of de door erfrecht door de vrouw verkregen onroerende zaken, althans haar aandeel daarin, in de verdeling van de huwelijksgemeenschap moeten worden betrokken. Anders dan de rechtbank, is de man van mening dat dit het geval is. De vrouw stelt zich in hoger beroep op het standpunt dat dit in strijd is met de eisen van de redelijkheid en billijkheid. Zij voert daartoe aan dat het Macedonische recht geen uitsluitingsclausule kent zoals het Nederlandse recht deze wel kent. Er bestond voor haar vader daarom geen enkele reden en ook geen mogelijkheid om een uitsluitingsclausule in een testament op te nemen. Een erfenis valt naar Macedonisch recht nooit in de huwelijksgemeenschap.

Naar het oordeel van het hof is voor het slagen van het beroep van de vrouw op de onaanvaardbaarheidsexceptie onvoldoende de enkele omstandigheid dat de erflater niet erop bedacht hoefde te zijn dat de onroerende zaken in een gemeenschap van goederen zouden vallen, omdat naar Macedonisch recht een erfenis altijd uitsluitend toekomt aan degene die erfgenaam is en niet mede aan diens (toekomstige) echtgenoot. Daarvoor is ten minste nog

vereist dat ook komt vast te staan dat hij dat ook wilde. Nu de man de stelling van de vrouw gemotiveerd betwist en de vrouw daarvan geen bewijs aanbiedt, gaat het hof aan haar stelling voorbij en oordeelt dat niet is komen vast te staan dat de vader van de vrouw wilde dat de goederen van zijn nalatenschap niet zouden vallen in een huwelijksgemeenschap van de vrouw. Dat laat onverlet dat de overige omstandigheden in samenhang met de omstandigheid dat de vader van de vrouw niet erop bedacht hoefde te zijn dat de goederen van zijn nalatenschap in de huwelijksgemeenschap van partijen zouden vallen, kunnen rechtvaardigen dat het onaanvaardbaar is dat de onroerende zaken in de huwelijksgemeenschap zijn gevallen. Het hof overweegt als volgt.

De man en de vrouw zijn gehuwd in Macedonië. Zolang de man in Nederland woonde en de vrouw in Macedonië was het Macedonische huwelijksvermogensrecht van toepassing. De vrouw stelt onweersproken dat zij wilde dat de man zou terugkeren naar Macedonië en, toen hij aan haar verzoek niet voldeed, naar Nederland is verhuisd om bij haar echtgenoot te kunnen zijn. De enkele omstandigheid dat de vrouw pas een jaar en drie maanden na de huwelijksluiting naar Nederland is verhuisd, heeft geleid tot de toepasselijkheid van het Nederlandse recht en tot het ontstaan van een gemeenschap van goederen, hetgeen niet het geval zou zijn geweest indien de vrouw eerder naar Nederland zou zijn verhuisd of de man naar Macedonië zou zijn verhuisd. De vrouw stelt onweersproken dat partijen ervan uitgingen dat het Macedonische recht van toepassing was, zodat zij geen huwelijkse voorwaarden hoefden te maken, waaruit het hof afleidt dat partijen zelf in elk geval tot de echtscheidingsprocedure uitgingen van de toepasselijkheid van het Macedonische huwelijksvermogensrecht. Zou de vrouw bij aankomst in Nederland op de hoogte zijn geweest van de toepasselijkheid van het Nederlands huwelijksvermogensrecht en de gevolgen daarvan voor de destijds nog toekomstige nalatenschap van haar vader, dan had ze de man kunnen voorstellen huwelijkse voorwaarden te maken teneinde verkrijgingen krachtens erfrecht buiten de gemeenschap te houden. Zij zou dan wel van de medewerking van de man afhankelijk zijn geweest. Zonder zijn medewerking was een dergelijke regeling bij huwelijkse voorwaarden onmogelijk.

Het hof is van oordeel dat het in de gegeven omstandigheden onaanvaardbaar is dat de erfenis van de vrouw in de huwelijksgemeenschap is gevallen. Voor het hof heeft daarbij in het bijzonder meegewogen het persoonlijke belang van de vrouw om niet gedwongen te hoeven zijn over te gaan tot verdeling van onroerende zaken die zij van haar vader heeft geërfd in een situatie waarin zij dat niet hoefde te verwachten en waarin het voor haar niet mogelijk is geweest een regeling te treffen ter voorkoming van een dergelijke verdeling. In een grensoverschrijdende situatie als deze is het niet redelijk, dat het toepasselijke Nederlandse recht tot gevolg heeft dat goederen die de vrouw heeft geërfd in de huwelijksgemeenschap

vallen, terwijl de vrouw dat op grond van haar nationale recht niet hoefde te verwachten. Het hof bekrachtigt dan ook de bestreden beschikking.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 17-03-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:1954

Zaaknummer: 200.142.198

Rechters: R. Feunekes, R.A. Dozy en J.H. Lieber

Wetsartikelen: 1:94 BW, 6:248 BW, 4 Haags huwelijksvermogensverdrag 1978 en 7 Haags huwelijksvermogensverdrag 1978

RECHTSPRAAK

Geen eigen rechtsingang voor kind in de situatie waarin ouders nooit gezamenlijk gezag hebben uitgeoefend. Verzoek bijzondere curator namens erkend kind tot wijziging van eenhoofdig gezag door moeder in eenhoofdig gezag door vader. Verzoek gebaseerd op analoge toepassing van artikel 1:251a lid 4 BW dat is geschreven voor de situatie waarin ouders gezamenlijk gezag hebben en scheiden of gescheiden zijn. Hof oordeelt dat, gelet op de tekst en de systematiek van de wet, alsmede gelet op de wetsgeschiedenis, er geen ruimte is voor analoge toepassing van artikel 1:251a lid 4 BW naar de situatie als bedoeld in artikel 1:253c BW. Dit levert geen discriminatie op van kinderen uit een niet-huwelijkse/niet-formele relatie ten opzichte van kinderen uit een huwelijkse of andere formele relatie, nu het onderscheidende element het ontbreken van gezamenlijk gezag is. Het ligt op de weg van vader een verzoek ex artikel 1:253c lid 1 BW te doen.

De bijzondere curator is in hoger beroep gekomen van een beschikking van de Rechtbank Gelderland van 18 maart 2014. Zij stelt zich op het standpunt dat het, met analoge toepassing van artikel 1:251a BW, mogelijk dient te zijn dat het kind in de situatie waarin zijn ouders nooit gezamenlijk gezag hebben uitgeoefend, de in dit artikel geregelde informele rechtsgang kan gebruiken om te verzoeken de vader alleen met het gezag te belasten. De bijzondere curator verwijst daarbij naar het arrest van de Hoge Raad van 4 april 2008 (ECLI:NL:HR:2008:BC2241).

Het hof overweegt dat de rechter op grond van artikel 1:251a lid 1 BW na ontbinding van het huwelijk door scheiding op verzoek van (een van) de ouders kan bepalen dat het gezag over een kind aan één ouder toekomt. Voorts bepaalt artikel 1:251a lid 4 BW dat de rechter, indien hem blijkt dat het kind van 12 jaar of ouder hierop prijs stelt, ambtshalve een beslissing kan geven op de voet van het eerste lid. Op grond van artikel 1:253c lid 1 BW kan de tot het gezag bevoegde vader van het kind, die nimmer het gezag gezamenlijk met de moeder heeft

uitgeoefend, de rechtbank verzoeken hem alleen met het gezag over het kind te belasten. Een bepaling die vergelijkbaar is met artikel 1:251a lid 4 BW ontbreekt in dit artikel. Uitsluitend in het geval van artikel 1:251a lid 4 BW voorziet de wet in een eigen rechtsgang voor een kind met betrekking tot wijziging van het over hem uitgeoefende gezag. Voornoemd arrest van de Hoge Raad van 4 april 2008 levert wel een verruiming op voor toepassing van dit artikel naar de situatie na de beëindiging van de echtscheidingsprocedure, maar geeft op zichzelf geen verruiming naar andere procedures dan bedoeld in artikel 1:251a BW.

Gelet op de tekst en de systematiek van de wet is er geen ruimte voor analoge toepassing van artikel 1:251a lid 4 BW naar de situatie als bedoeld in artikel 1:253c BW, in die zin dat de rechter, indien hem blijkt dat het kind van 12 jaar of ouder hierop prijs stelt, ambtshalve een beslissing kan nemen die ertoe leidt dat de tot het gezag bevoegde vader van een kind dat uit een niet-huwelijkse relatie is geboren, die nimmer het gezag gezamenlijk met de moeder heeft uitgeoefend, voortaan alleen met het gezag over het kind wordt belast, hoewel de vader een dergelijk verzoek om hem moverende redenen achterwege heeft gelaten. Het hof leidt uit de wetgeschiedenis van beide artikelen af dat daaruit niet blijkt van de bedoeling van de wetgever om de in artikel 1:251a lid 4 BW aan het kind gegeven eigen rechtsingang ook te geven aan het kind in de situatie als bedoeld in artikel 1:253c lid 1 BW. Naar het oordeel van het hof gaat het de rechtsprekende taak van de rechter te buiten om ook in de situatie waarin nooit gezamenlijk gezag heeft bestaan, een eigen rechtsgang voor het kind aan te nemen, die ertoe zou kunnen leiden dat de vader, die nimmer het gezag over hem heeft uitgeoefend, hiermee (mede) wordt belast zonder dat hij daarom zelf heeft verzocht. Uit de bepalingen van artikel 3 en 12 IVRK valt ook geen rechtstreeks recht van het kind op toegang tot de rechter af te leiden.

Het voorgaande levert geen discriminatie op van kinderen uit een niet-huwelijkse of andere niet-formele relatie ten opzichte van kinderen uit een huwelijkse of andere formele relatie. De situatie waarin een kind over wie reeds gezamenlijk gezag wordt uitgeoefend, de rechter in het kader van de echtscheiding van de ouders kan vragen een ambtshalve beslissing te nemen over toekenning van het gezag aan één van de ouders, verschilt wezenlijk van de situatie waarin over het kind nooit gezamenlijk gezag is uitgeoefend. Het onderscheidende element is het ontbreken van gezamenlijk gezag. Het behoort tot de ouderlijke verantwoordelijkheid van de vader om in een geval als de onderhavige, indien hij dit in het belang van het kind wenselijk acht, op de voet van artikel 1:253c lid 1 BW om wijziging van het gezag te verzoeken.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 10-03-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:1721

Zaaknummer: 200.150.710

RECHTSPRAAK

Zaieț/Roemenië

Adoptie. Herroeping op verzoek van zuster bij adoptie. Drijfveer voor herroepingsverzoek gelegen in erfenis. Schending artikel 8 EVRM en artikel 1 Eerste Protocol EVRM. Belang kind moet centraal staan bij herroeping adoptie.

Klaagster werd in 1955 geboren in Săvârșin, Roemenië. In 1972 werd klaagster geadopteerd, toen ze 17 jaar oud was. Haar adoptiemoeder had een tweede geadopteerde dochter, H.M. De adoptiemoeder stierf in 1986. Op grond van hun respectievelijke adopties waren de adoptieve zusters gezamenlijk erfgenaam van een bos welk zij in 2003 gezamenlijk erfden. Klaagster startte een procedure gericht op scheiding en deling van het grondstuk. H.M. daarentegen begon een procedure tot herroeping van de adoptie van klaagster. De adoptie van klaagster was bedoeld uitsluitend om te voorzien in de verzorging van de adoptiemoeder in haar oude dag, stelde H.M. Klaagster zou volgens haar slechts een 'gold-digger' zijn. Klaagster stelde dat de actie van H.M. tot doel had het bos voor haarzelf te houden. Nooit eerder werden vragen gesteld over de rechtmatigheid van de adoptie, terwijl deze 32 jaar geleden werd uitgesproken. Bovendien zou H.M. geen recht hebben om een herroepingsverzoek in te dienen ten aanzien van de adoptie van klaagster. Bij de nationale rechter dolf klaagster het onderspit. In een afwijkende mening merkte één rechter op dat klaagster vanaf haar 9e levensjaar in het gezin van de adoptiemoeder had geleefd en dat de adoptie werd uitgesproken in het belang van klaagster, die in een arm, kinderrijk gezin werd geboren.

Het EHRM haalt zijn vaste rechtspraak aan, op grond waarvan de familierechtelijke relaties die door adoptie tot stand worden gebracht dezelfde verdragsrechtelijke bescherming genieten als familierechtelijke relaties die door geboorte tot stand zijn gekomen (EHRM 22 juni 2004, nr. 78028/01 en 78030/01 (*Pini en anderen/Roemenië*)). Het EHRM oordeelt dat herroeping van de adoptie van klaagster een inmenging vormt in haar recht op eerbiediging van familie- en gezinsleven. In het Roemeens recht werd niet voorzien in de mogelijkheid van herroeping van een adoptie op verzoek van een adoptiezuster. Weliswaar heeft klaagster dit niet gesteld tijdens de nationale procedures maar het EHRM vindt dat de rechters dit procesrechtelijk punt ambtshalve hadden moeten toetsen. Het EHRM twijfelt dus of de inmenging in het door

artikel 8 EVRM beschermd recht ‘door wet is voorzien’. Het EHRM twijfelt eveneens of voldaan is aan een legitiem doel dat door de inmenging werd nagestreefd. Want het doel dat H.M. met de herroeping nastreefde was ontegenzeggelijk het onterven van klaagster en geen legitiem doel in de zin van artikel 8 lid 2 EVRM. Evenmin voldoet de herroeping aan de eis dat deze ‘noodzakelijk is in een democratische samenleving’. Het verbreken van familierechtelijke banden is een zeer zware maatregel en vereist een stevige onderbouwing, waarbij rekening moet worden gehouden met de belangen van het kind maar ook met de vereisten van rechtszekerheid (zie EHRM 18 april 2013, nr. 7075/10, BJN 134090 (*Agayevy/Rusland*)). Het EHRM oordeelt klip en klaar dat: ‘[d]e herroeping van adoptie niet bedoeld [is] als een maatregel dat tegen het geadopteerde kind kan worden aangewend en [deze] kan niet worden ingezet om een geadopteerde te onterven, achttien jaar na het overlijden van de adoptiemoeder en één-en-dertig jaar na dat de adoptie is uitgesproken.’ Zelfs bij een adoptie gebaseerd op fraude of waar onjuiste gegevens zijn aangevoerd zou het belang van de geadopteerde moeten worden meegewogen in de beslissing over de vraag of de bescherming van de belangen van de adoptieouder vereisen dat tot herroeping wordt overgegaan, aldus het EHRM. Artikel 8 EVRM is derhalve geschonden. Het EHRM heeft ook weinig woorden nodig om tot de conclusie te komen dat artikel 1 van het Eerste Protocol van het EVRM eveneens is geschonden. Namens klaagster werd aangevoerd dat door het herroepingsverzoek toe te kennen de Roemeense autoriteiten op willekeurige en disproportionele wijze haar in het genot van haar eigendomsrecht had gestoord. Gelet op de reeds vastgestelde schending van artikel 8 EVRM en het feit dat de verstoring van het eigendomsrecht het direct gevolg is van die schending, oordeelde het EHRM dat artikel 1 Eerste Protocol EVRM eveneens is geschonden. Het EHRM verwijst naar EHRM 13 juni 1979, nr. 6833/74, § 63 (*Marckx/België*); EHRM 28 oktober 1987, nr. 8695/79, § 38-40 (*Inze/Oostenrijk*); EHRM 1 februari 2000, nr. 34406/97, § 41-43 (*Mazurek/Frankrijk*) en EHRM 7 februari 2013, nr. 16574/08, § 51-55, BJN 132977 (*Fabris/Frankrijk*). De staat werd veroordeeld tot vergoeding van klaagster voor haar materiële en immateriële schade, ten bedrage van € 30.000.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 24-03-2015

Zaaknummer: 44958/05